

ชื่อพื้กต้่ว

Cratoxylum formosum

วงศ์

Guttiferae

ลักษณะการพทุคษศาสตร์

ลำต้บ

พื้กต้่ว จดัเป็บไต้ยั้บต้บพลัดไบขบาคกลาง มีลำต้บสูงประมาณ 2-15 เมตร หรื้บมากกว่า ลำต้บแตก กั้งหลักปานกลาง แต่แตกกั้งแขนงมาก ทำให้เลดูเป็บกรรพ่บหนา โดยเอพาะไบช่วงฤดูฝน แต่กรรพ่บ จะโปรงไบช่วงฤดูหนาวจนกั้งแล้ง เพราะม่การพลัดไบ แก่บลำต้บเป็บไต้ยั้บต้บแข็ง ส่วกั้งม่ความเหนียว หักไต้ยาก ลำต้บพื้กต้่วม่ลักษณะต้้งตรง ลำต้บแตกกั้งต้้งแต่ระดับต่ำ โคนลำต้บม่หบบบขนาดใหญ่ ซั้งจะพบไต้ต้้งแต่ต้บยั้บม่อายุน้อย หบบบม่ลักษณะแข็ง เป็บแท่ง ปลายหบบบม่แหลมคมมากนัก เพราะม่ขบาคใหญ่ เปลือกลำต้บแตกสะกั้ดเป็บแผ่น สั้บน้ำตาลอมดำ ส่วกั้งแขนงมีขบาคเล็ก กั้งแขนง อ่อนหรื้บกั้งบรื้ดลงปลายยอด้อ่อนมีสีม่วง ส่วกั้งแขนงแก่จะมีสีน้ำตาลอมเทาหรื้บสีเทา กั้งนี้ หาก ใ้ใช้มีดสั้บเปลือกลำต้บจะมียางสีเดวไ้หลอออกมา

ใบ

พื้กต้่วเป็บพื้ชใบเล็ยงคู่ แตกออกเป็บใบเดี่ยวๆเรยั้งเย້องสลับข้างกันบนกั้ง ใบมีรูปร่างหอกหรื้บขอบ ขบาค มีก้านใบสีม่วงอมแดง ยาวประมาณ 1-2 เซนติเมตร แผ่น และขอบใบเรยั้บ ใบอ่อนมีสีเดวอม ม่วง และเป็บบน ปลายใบมน จากนั้บ เรม่เปล่ยนเป็บสีเขียว และเป็บสีเขียวเข้ม และเป็บบนเมื่อใบแก่ ใบแก่มีโคนใบสอบแคบ และปลายใบมีลักษณะแหลม แผ่นใบมีขนขบาคเล็กปกคลุม ด้านล่างใบมีต่อม น้ำมนขบาคเล็กกระจายทั่ว ขอบใบโค้งเข้าหากลางใบ และมีเส้นกลางใบมองเห็บชัดเจน ส่วเส้นข้างใบ มีประมาณ 6-8 คู่ ขบาคใบกว้างประมาณ 2.5-4.5 เซนติเมตร และยาวประมาณ 4-15 เซนติเมตร กั้งนี้ ใบพื้กต้่วจะเรม่พลัหรื้บร่วงประมาณเดือบธั้วาคม และเรม่แตกยอดใหม่ไบช่วงเดือบกุมภาพันธั้ ร่วบกับออกดอก

พล

พลพื้กต้่วจะติด 1 พล ใบ 1 ดอก พลมีรูปร่างสวย กั้งพลแหลมเล็ก ขบาคพลประมาณ 1 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1.5-2 เซนติเมตร พลอ่อนมีสีม่วงอมแดง พลแก่มีสีดำหรื้บน้ำตาลอมดำ ขั้วพลมีกลีบเล็ยงหุบพล และเมื่อแห้งจะปรื้แตกออกเป็น 3 ร่วบ ภายในมีเมล็ดสีน้ำตาลอมดำ เมล็ดมี ลักษณะโค้ง และมีปีก เรยั้งวัดกันบนหลายเมล็ด

โครงการปรึ้บปรุ้งและพัฒบบบหล่งเรยั้บรู้

โรงเรียนวัดเวฬุวัน สำนักบบเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึ้ษาปทุมธานี เขต 1

ดอก

พิกัตี้ออกดอกเป็นดอกเดี่ยว แต่ออกเป็นกระจุกในตาดอกเดียวกัน ดอกแหว่งออกจากตาดอกบริเวณเดียวกับตากิ่งแขนงย่อย กระจุกละประมาณ 1-6 ดอก ดอกมีก้านดอกสีม่วงอมแดง ยาวประมาณ 1-1.5 เซนติเมตร ถัดมาเป็นตัวดอก ดอกตูมมีกลีบเลี้ยงสีเขียวประแดงม่วงหุ้มเป็นทรงกลม จำนวน 5 กลีบ เมื่อดอกบานจะแผ่กลีบดอกออก จำนวน 5 กลีบ แต่ละกลีบดอกมีสีขาว มีขนปกคลุม แผ่นกลีบดอกเรียบ ปลายกลีบตัด และเป็นหยัก (เมื่อติดผล กลีบดอกจะร่วงหมด แต่จะเหลือกลีบเลี้ยงไว้หุ้มผล) ภายในดอกตรึงกลีบมีเกสรตัวผู้แยกออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีเกสรจำนวนมาก ปลายก้านเกสรเป็นเรณูสีเหลือง ด้านล่างเป็นรังไข่ จำนวน 3 อัน ทั้งนี้ ดอกพิกัตี้อจะเริ่มออกดอกประมาณต้นเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งจะแหว่งออกก่อนการแตกใบใหม่ และทยอยออกดอกจนถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งช่วงหลังจะมีใบแตกคลุมจนมองเห็นเป็นทรงพุ่มเขียวแล้ว

สรรพคุณของตัว

1. ช่วยบำรุงโลหิต ฟอกโลหิต (ยอด, ใบอ่อน, ดอก, เถา)
2. เปลือกต้นนำมาต้มกับน้ำกินแก้ธาตุพิการ (เปลือกต้น)
3. ช่วยแก้ประดง (ยอด, ใบอ่อน, ดอก, เถา)
4. พิกัตี้อเป็นพิกที่มิวิตาบินเอสูง จึงมีสรรพคุณช่วยป้องกันไม่ให้เด็กเป็นตาบอดกลางคืน และโรคตาไก่
5. ช่วยขับลม (ยอด, ใบอ่อน, ดอก, เถา)
6. รากและใบ ใช้ต้มกับน้ำกินเป็นยาแก้อาการปวดท้อง (รากและใบ)
7. ใช้รากผสมกับรากปลาไหลและหัวเห็ดหนู นำมาต้มกับน้ำดื่มวันละ 3 ครั้งเป็นยาขับปัสสาวะ แก้อาการปัสสาวะขัด (ราก)

การปลูกพิกัตี้อ

พิกัตี้อตามธรรมชาติจะแพร่ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ดเป็นหลัก ปัจจุบัน เกษตรกรปลูกพิกัตี้อด้วยการเพาะเมล็ดเป็นหลัก และเริ่มนิยมปลูกจากกิ่งพันธุ์ที่ได้จากการตอนร่วมด้วย

แหล่งอ้างอิงข้อมูลและภาพ

<https://puetchaset.com/%E0%B8%9C%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B9%89%E0%B8%A7/>

<https://medlhai.com/%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B9%89%E0%B8%A7%E>

โครงการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนวัดเวฬุวัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

